

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Veteriner hekimler, ülkemizde kamu sağlığı hizmetini yürüten mesleklerden bir tanesi olmasına rağmen hemen hemen her türlü alanda mağduriyet yaşamaktadırlar. Özlük haklarının iyileştirilmesi ve hak edilen ücret düzenlemelerine kavuşamamalarının yanı sıra, kullandıkları tıbbi ilaçlar sorununa kadar mesleki faaliyetlerini yürütürlerken birçok sorunla karşılaşmaktadırlar. Hayvan sağlığı, insan sağlığı ve en nihayetinde toplum sağlığını beraberinde getireceğinden veteriner hekimlerin mağduriyetlerinin giderilerek devletin kamu sağlığını tesis etme görevini yerine getirmesi, veteriner hekimlerin çalışma koşulları ve her türlü taleplerinin tespit edilebilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi için Anayasa'nın 98'inci Maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. ve 105'inci maddeleri uyarınca Melis Araştırması açılmasını arz ederim. 18.01.2024

Şeref ARPACI
Denizli Milletvekili

Cumhur Uzun
Miyarlı Mv.

SEYHAN BÖLBÖZ
Aydın M.

Orhan İBRAHİM
Bursa Mv

Ali R. M. Serap
TANRIKULU

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili

Nail Giler
Kocaeli Mv.

Burhanettin BULUT
Adana Mv

Nermi Yıldırım Koca
Hatay Milletvekili

Utku Gökören
Eskişehir Mv.
İsmail Atakan ÜNVER
Sarıyer Mv.
Seyit Torun
Ordu Mv.

Mehmet Gürbüz
Görselt Mv

Salihur SOLO
Eskişehir Mv.

Nurhayat Altın
Bursa Mv

GENEL GEREKÇE

Veteriner hekimler, ülkemizde hayvan sağlığının korunması için ve dolayısıyla halk sağlığının korunması için uzmanlaşmış sağlık emekçileridir. Özellikle nüfusunun ciddi bir bölümü kırsal kesimde tarım ve hayvancılıkla uğraşan insanlardan oluşan halkımız için veteriner hekimler hem sosyal hem de ekonomik önem teşkil etmektedir. Hayvanlarda ortaya çıkan bazı hastalıkların insanlara bulaşma ve salgına dönüşme tehlikesi söz konusu olduğunda, ilk müdahale esnasında alınan tedbirler ve devamındaki tedavi sürecinin kontrollü bir biçimde gerçekleştirilmesi elzemdir. Hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı doğu illerimizde sık sık şap (FMD), kuduz, mavidil, şarbon, brusello vb. hastalıklar ortaya çıkmaktadır. Böyle durumlarda veteriner hekimlerin uzmanlığına başvurulmakta, salgın hastalıklar veya bölgesel karantina gibi durumlarda veteriner hekimlerimiz can güvenliği tehlikesiyle yoğun olarak çalışmaktadır.

Aynı zamanda tüm dünyada ve paralel olarak ülkemizde de her türlü hayvanın hakları ve can güvenliği konusunda devletin gerekli tedbirleri alması, kamuoyunun genel kanaati haline gelmiştir. Evlerinde hayvan besleyen insanların sayısı, sokak hayvanlarının sağlığı ve barınması konusunda sosyal çalışmalar artmıştır. Ülkemizde de her yıl sokak hayvanları için alınan önlemlerin artması için yoğun emek verilmektedir. Sokak hayvanları ve evcil hayvanlar konusunda da veteriner hekimlerin uzmanlığı ve istihdamı oldukça önemlidir.

Veteriner hekimlerin kamu sağlığı için gösterdikleri emeğe karşılık özlük hakları, çalışma koşulları, teşkilatlanmaları ve ilaç sistemleri gibi bazı konularda mağduriyetleri bulunmaktadır. Veteriner hekimlerin verdikleri hizmetler 2006 yılına kadar "riskli çalışma alanları" kapsamında değerlendirilmiş ve bu tarihe kadar fiili hizmet zammı verilmiştir. Ancak daha sonra eşitlik ilkesine aykırılık neden gösterilerek bu uygulamaya son verilmiş olsa da sonrasında yapılan düzenlemelerle diğer mesleklerle fiili hizmet zammı uygulaması verilmeye başlanmasına rağmen veteriner hekimlere bu hak verilmemiştir.

Doktor ve diş hekimi emeklilerine geçmiş yıllarda verilen ek haklar, sağlık emekçisi olan veteriner hekimlere verilmemiş; bu nedenle doktor ve diş hekimi emekli maaşları ile veteriner hekim emekli maaşları arasında ciddi farklar oluşmuştur. Kamu sağlığı hizmeti veren meslek dallarının emeklileri arasında böylesine maaş farklarının oluşması veteriner hekimlerin mesleki motivasyonu açısından olumsuzluk yaratmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde çalışan teknik sınıflara arazi tazminatı verilirken, aynı çatı altında birlikte çalışan veteriner hekimlere arazi tazminatı verilmemektedir. Bu nedenle aynı kurumdaki mühendisler ile veteriner hekimler arasında maaş farkı meydana gelmektedir.

Veteriner hekimlerin mesleki motivasyonu için, birlikte emek verdikleri çalışma arkadaşları gibi büyük proje tazminatından yararlanmasının sağlanması gerekmektedir.

Sokak hayvanlarının takibi ve sahiplendirilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı, barınakların ve il-ilçe müdürlüklerinin yaptığı işlemlerden geçen bir kimliklendirme sistemi kurmuştur. Ancak ülkemizdeki belediyelerinde yaklaşık olarak üçte ikisinde bakımevi bulunmamaktadır, bu nedenle mevcut sistem yeterince efektif olamamaktadır. Sokak hayvanlarının sahiplendirilmesi ve takibinin yapılması konusunda daha etkili bir hizmet yürütülebilmesi için, bütün illerde teşkilatlanmış bulunan veteriner hekimlerin bu sisteme dahil edilmesi önemlidir. Veterinerler sokak hayvanlarının tedavisini yaptığı için, kimliklendirme sürecinde de etkili rol oynamalıdır.

Ülkemizde veterinerlik eğitiminde de birçok sorun mevcuttur. Kontrolsüzce açılan veterinerlik fakülteleri, veterinerlik gibi bir halk sağlığı hizmeti veren bir meslekte niteliksizliğe neden olmaktadır. Önemli olan veterinerlik eğitimi verilen fakültelerin açılması değil, halihazırda eğitim verilen fakültelerin Avrupa Veteriner Fakülteleri Eğitim Kurumları Birliği (EAEVE) standartlarına uygun hale getirilmesidir. Veterinerlik fakültelerinin söz konusu standartlara uygun hale getirilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Aynı zamanda uzaktan eğitimle hayvan sağlığı eğitimi veren ön lisans programlarının kaldırılması, veterinerlik eğitiminin niteliği gereği örgün olarak verilmesi; farklı ön lisans programlarından yatay geçiş hakkının sınırlandırılması gerekmektedir. Teşhis, gıdaların kontrolü, aşı üretimi, epidemolojik çalışmalar, aşı üretim ve kontrolü gibi uzmanlaşma gerektiren alanlarda uzmanlık eğitimi verilmesi için 2014 yılında bir kanuni düzenleme getirilmesine rağmen henüz böyle bir eğitim verilmeye başlanmaması da ülkemizin gelişen dünyadan uzak kalmasına neden olmaktadır.

Veteriner hekimlerin tedavi için kullandığı ilaçların fiyatlarının belirlenmesi, Avrupa'nın aksine ülkemizde serbest piyasada yalnızca kar amacı güden bir ticaret alanı haline gelmiştir. Hayvan sağlığı aynı zamanda toplum sağlığı anlamına da geldiği için, böyle bir hizmette kullanılacak olan ilaçların fiyatını belirleme hususu, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın anlayışı acilen terk edilerek kar odaklarının elinden alınmalıdır. Ülkemizin ekonomisindeki sıkıntılar, kurdan kaynaklı zamlar nedeniyle ilaçların tedavi aracı niteliği neredeyse ortadan kalkmıştır. Hayvan tedavisinde kullanılan ilaçların fiyatları; Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileri, Türk Veteriner Hekimleri Merkez Konseyi ve veteriner odaları temsilcileri, ilaç sanayisi temsilcileri, veteriner ilaç depoları temsilcilerinin yer aldığı İlaç Fiyatları Belirleme Komisyonu oluşturulmalı ve komisyon tarafından belirlenmelidir. Aynı zamanda Bakanlıkça yapılması planlanmış olan karekodlu ilaç takip sistemi uygulamasına halen geçilememiştir. Toplum sağlığı

açısından önemli olan veteriner hekimlerin kullandığı ilaçların kaçak ve sahte satışını engellemek, riskleri ortadan kaldırmak için karekod uygulamasına bir an önce başlanmalıdır.

3243 sayılı kanun ile kabul edilmiş olan uluslararası sözleşme gereği, kanuna uygun biçimde kabul edilen uluslararası sözleşmeler Anayasa'ya göre kanun hükmünde sayıldığından, veteriner hekimlerin müstakil olarak bir genel müdürlük çatısı altında yapılması gerekmektedir. Stratejik bir çalışma alanı olan veterinerlerin ayrı biçimde örgütlenmesi Avrupa ülkelerinde de tercih edilen bir sistem olup, AB mevzuatı ve WOAİH ülkemize dair bu sistemin oluşturulması doğrultusunda raporlar oluşturmaktadır. Bu nedenle veteriner hekimler, müstakil bir veteriner ve gıda otoritesi biçiminde teşkilatlanmayı talep etmektedirler. Söz konusu talebin karşılanması ülkemizin sağlık alanında küresel entegrasyonuna katkı sağlayacak adımlardan bir tanesi olacaktır.

Ülkemizde son yıllarda sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının mağdurlarından bir tanesi de veteriner hekimlerdir. İnsanlarla birebir temas halinde, özellikle kırsal bölgelerde insanların geçim kaynağı olan hayvanlarla ilişkili çalışmalar yürüten ve sağlık emekçisi olan veteriner hekimlerin de Sağlıkta Şiddet Yasası'na dahil edilmesi gerekmektedir. Mesleki motivasyon ve verimli çalışma ortamı için şiddet olaylarının sağlık çalışanlarına zarar vermemesini her türlü halk sağlığı alanında sağlanması gerekmektedir.

Veteriner hekimlerin; özlük haklarından veterinerlik fakültelerinin durumuna, kullandıkları ilaç sisteminden ruhsat alımına, can güvenliğinden teşkilatlanmalarına kadar birçok alanda ciddi mesleki sorunları bulunmaktadır. Veterinerler, kırsal kesimde yaşayan üretici nüfusa belini dayamış olan ülkemiz insanları için önemli bir işi icra etmektedir. Gıda zincirinin ülkemiz adına sorunsuz bir biçimde yürütülmesinin önemli bir parçası olan veteriner hekimler, müstakil örgütlenmenin oluşturulması ve özlük haklarının düzenlenmesiyle motive edilerek ülkemizdeki kamu sağlığı hizmetinin değerinin artırılması için Meclis Araştırması açılmasını talep ediyorum.

